Nr. 4-5 Nał. poczt. opł. ryczałtem KWITEŃ — MAJ 1929 Rik IV (VIII)

RUSKA PRAWDA
(РУСКА ПРАВДА)

Wychodyt' raz na misiać.

Peredpłata
Czwert' riczna z peres. pocz. 0.50 zł
Piwriczna . . . . 1 — zł
Riczna . . . . . . 2 — zł

Redakcija i Administracija
w Krakowi uł. Karmelicka 21.
Konto czekowe P. K. O. Nr. 407. 105

CINA 15 GR.

Wsim naszym czytatelam

składajemo serdeczni żełania

WESEŁYCH ŚWIAT.

REDAKCJA
„Ruskoji Prawdy".

Na Woskresenie Chrystowe.

Wełykodni świata to za pohańskych czasiw buły świata poworotu wesny i woskresenia pryrody do żytia. Taki świata obchodżeno ne tilko u nas, ałe u wsich ludiw i narodiw ciłoho świta. Pry tim bohato śpiwano, tanciowano i bawłeno sia.

Cerkwa chrystjańska w tusamu poru to je na wesnu ustanowyła światо Woskresenia Chrystowoho. Pohański świata wesny pereminyły sia duże łehko na chrystjańske świato Wełykodne, pryczim perejszły do chrystjańskych świat wsi zwyczai i obyczaji, śpiwy i zabawy ciłkom bez żadnoji zminy.

Koły Ruś włastywa to jest derżawa ruska koło Kyjiwa pryniała chrystyjaństwo w 988 roci. to nasz kraj, todi nazywanyj Czerweńska Zemla wże dawno buła chrystyjańska w słowiańskim obriadi, bo wże około 850 roci ciła połudnewa czast nynisznoji polskoji derżawy buła chrystjańska w słowiańskim obriadi. Apostołom tych zemel buw światyj Metodyj, kotryj pryjszow do nas z Zachodu. Win chrestyw peredsze Czechiw, Morawciw, Słowakiw i Wyslan pid Krakowom, de jeszcze z tych czasiw po nynisznyj deń pozistały sia tam hr. kat. Łemky w Karpatach. Zwidsy win pryjszow takoż i do naszoji Czerweńskoji Zemli pid Peremyszl i dali. W tych czasach my ne nałeżały jeszcze do Rusy i ne mały z neju żadnoji zwiazy.

Todi jeszcze ne buło żadnoji riżnyci meży naszym narodom i ne buło podiłu na Polakiw i Rusyniw. Wsi my buły jedno: rilnyczyj, swobidnyj, szczasłзwyj narid odnoho kraju, Czerweńskych horodiw i wże todi chrystjane. Doperwa piznijsze bo w 981 roci pryłuczyw nas kniaź Wołodymyr do Kyjiwszczyny todi jeszcze ciłkom pohańskoji. Koły my dawno pryniałyśmo Chrystowu wiru, to Kyjiwska Ruś pryniała jiji doperwa w 7 lit po pryłuczeniu Czerweńskoji Zemli. Ruska drużyna z Kyjiwa zobaczyła u nas chrystjańsku wiru w słowiańskim obriadi i mowi i bohato z nych ochrestyło sia u nas, a koły wertały do swoich rodyn nazad do Kyjiwa, to wże wernuły perеważno jako chrysjane. Aż 7 lit piznijsze bo w 988 roci i Kyjiwska Ruś ochrestyła sia w słowiańskim obriadi. Myśmo buły perszi wi Wschidnij Słowiańszczyni, kotri pryniały chrystyjaństwo i wid nas ono rozchodyło sia dali na Wschid, a prynajmi widomist' i perszi wpływy.

Wsi zabawy wełykodni tak zwani haiwky tak Rusyniw jak Polakiw sut ciłkom podibni. Śpiwajut pry tim na peremin to polski to ruski piśni. Do zabaw tych nałeżat: zelman, babka, jawir, wił, weża, koło. Ne śpiwajut tilko ciłkom koło ohniu kotryj nazywajut „Kupała", jakyj w dekotrych okołyciach palat wże wid soboty i czerez cili świata, i czerez ciłyj czas dokładajut derewa z płotu i z widky sia dast'.

Pysanky abo kraszanky sut czerwoni abo syni, a wse duże ładni. Naszi chłopci i diwczata lubiat duże małowanie pysanok, kotrymy sia chwalat i wełyczajut. Zabawy i hajiwky trewajut duże dowho i peretiahajut sia aż tyżdeń po światach. Koły panowe po mistach majut teatry, predstawłenia, to dla selan świata sut wsim, i teatrom i nahodow do wzaimnoho zbłyżenia

Nowyj Riad.

Dosy naczalnykom Riadu i hołownym ministrom buw Bartel Toj odnak ustupyw z pryczyny neporozuminia z Sojmom, a na jeho misce pryjszow minister Switalskij i utworyw nowyj Riad. Własty wo ne mnoho zminyło sia w Radi bo bilszczast dawnych ministriw pozostała dali, tilko kilkoch prybuło nowych, jak minister oświty Czerwińskyj, nadto widijszow minister Skarbu Czechowycz, a w jeho misce na razi nema ministra, tilko zastupnyk Matuszewskyj.

Szczo jeszcze cikawoho w tim nowimRiadi, to szczo uwijszło tu jako ministry kilkoch połkownykiw, jak ministei poczty połkownyk Berner, minister opiky społecznoji połkownyk Prystor, no i połkownyk Matuszewskyj. Ponadto ministrom wojny zostaw sia dali Marszałok Piłsudski

Ciła zmina gabinetu (Riadu) mała cikawi okolnosty (obstawyny). Oto posły sojmowi zażadały kary na ministra skarbu Czechowicza i hołówy Riadu ministra Bartla. Pojakymś czasi namysłyły sia i pozistały tilko pry kari dla ministra Czechowycza a to za perestupłenie budżetu czerez wydanie 500miljoniw bilsze, jak toj budżet predwydżuwaw. Nycz nepomohły wyjasnenia tych ministriw, szczo ta kwota zistała wydana na pomicz dla Banku Rilnoho na pozyczky dla rilnykiw, dali na polipszenie menaży dla wojska i inszi wydatky, i szczo ministry predstawłat dokładnyj rachunok z tych wydatkiw na Sojmi Ałe posły buły neubłahani, miż nymy nimecki bohaczi, żydy no i naszi a własty wo nakyneni nam naszi krykuński posły z Unda, riżni adwokaty i doktory, taj riżni inszy worohy bidnoho naroda.

Naszym posłam adwokatam i inszym panam z hrubymy briuchamy ne podobaje sia to, szczo Riad śmiw wydaty na pomicz dla selan 70 miljoniw, na lipszu menażu w wojsku dla chłopskych syniw. Pewno lipsze by buło, jakby Riad dawaw za durno menażu panam posłam z Unda krim pensji po piwtora tysiacza złotych na misiać Ty chłope musysz dobre natiahnuty pleczy i ruky, szczoby z twoich podatkiw w hotiwci i w soły, sirnykach czobotach i wsich towarach doroższych czerez poserednyj podatok, jakyj znowu płatiat fabrykanty i kupci a z tebe piznijsze stiahajut pry kupni totych czobotiw czy soły, szczoby pany posły distały Twoju krowawyciu aż po błyśko dwa tysiaczi złotych szczo misiacia. Preciń to sia wsio wże kinczyt, szczo panowe posłowe z bidnym narodom ne wyrabiajut. Dla sebe wsio by zaharbały, a jak trocha chłopowy sia distane, to aż sia pniat zo złosty Ałe jak takyj posoł pry,de na seło to bresze jak sobaka, szczo to krywda sia dije chłopowy szczo chłop bidnyj, szczo płatyt wełyki podatky i t. podibni durnyci. Ałe ani słoweczkom ne pysne pan posoł, szczo to własne win zabyraje dla sebe chłopski podatky. W pensji posolskij, w koliji perszoju klasoju i inszych „prywiłejach posolskych. Posły to nowa szlachta, kotru nazywajut szlachta sojmowa, a kotra sobi pouchwalowała sama dla sebe riżni prywiłeji i pensji. Treba sia łysz dywuwaty, czomu posłowe ne berut po sto tysiacz pensji misiaczno, bo to ony sami sobi uchwalajut taki czy ynszi płatni, tak, jakby naprykład fornal w dwori sam sobi wyznaczuwaw płatniu, toby takož braw po sto czy dwista złotych misiaczno, ałe to daleko jeszcze do płatni posolskoji piwtora tysiacza. A chłop tiażko praciuje, a pany posły nycz ne robiat i darmo berut płatni.

No i panowe posłowe zaczały sia nibyto złostyty na Riad tak i zażadały nad ministrom Czechowyczem sudu za porobłeni wydatky Ministrowy Bartlowy dały spokij, nawit wtody, jak win żadaw ukarania tilko sebe i szczo to win sam wynen wydatkam. Naszi undiwski adwokaty pokumały sia z żydiwskymy i nimeckymy posłamy, prypustyły szturm i koncze żadajut ukarania ministra. Ony razom z żydamy tak horiaczo lubiat Polszczu, szczo żal im, jak ona wydast kożdyj nepotribnyj hrisz.

Na to ich żadanie Marszałok Piłsudskyj zabraw także hołos i zhanyw tych posliw ostatnymy słowamy. Panam posłam z Unda distały sia taki nazwy, jak fajdaczi, hłupaky i inszi. Toho takož ti panowe zi wstydu ne skażut na seli, ałe narod znaje o tim dobre i za nyszczo ne maje teper posliw. Wsi pyszut, szczo nikoho narod ne nenawydyt, jak posliw, dla kotrych stratyw wsiaku poszanu.

Nowyj Riad zaczaw wże riadyty. Każut szczo win ostro woźme sia do robienia poriadkiw. Każut takož, szczo win woźme sia do posliw i ukorotyt ich prywiłeji.

Dawby to Hospod' Boh dla dobra tumanenoho, bidnoho naroda.

—o—

Wyhnanie Trockoho z Rosji.

Wid dowhoho czasu w bolszewyckij Rosji rozhoriła wnutriszna borba meży werchowodamy o władu nad krajem. Jak widomo, nimci to buły tymy, szczo dla skorszoho znyszczenia Rosji w czasi wojny świtowoji potajemno szyryły w Rosji agitacju rewolucyjnu tak sered robitnykiw po mistach, jak i sered wojska. Na tu cil Nimci wysyłały wełyki hroszi czerez swoich tajnych agentiw. No i udała sia im robota, bo na wesnu 1917 roku wybuchła w Rosji rewolucja, kotra usunuła caria i wprowadyła na czoło kraju adwokata Kiereńskoho razom z demokratycznym Riadom Swobody naroda.

Ne dowho odnak toj riad riadyw. Kereńskyj ne nadawaw sia do toho stanowyska, pozwoływ na riżni rady żownirski, no i nedowho doczekaw sia uspichiw swojeji nezdarnosty. Oto poneże toj nowyj rewolucyjnyj riad buw ne na ruku, bo win dali hołosyw wojnu z Nimeczczynow, to Nimci wydały jeszcze paru miljoniw marok na agitacju i pisłały nowych agitatoriw do Rosji w zaplombowanych wagonach, szczoby im sia niczoho złoho ne stało. Ti nowi agitatory z Leninom na czoli, wid razu zrobyły nowu rewolucju i zaniały władu. Znajemo wże, w jakyj sposib nowyj bolszewyckyj riad uriadyw Rosju. Wymorduwały ony około 2 miljony naroda, miż nym 200 epyskopiw, ponad tysiacz popiw, około miljona chłopiw i robitnykiw sobi nepryjaznych. Pryjatełem Lenina buw Trockyj, żyd. Win buw najostrijszym komunistom i żadaw ostroji borby hołowno z selanamy, widobrania im własnosty zemli. Opir chłopiw spryczynyw upadok tych dumok i Trockyj upaw razom z nym. Zistaw sia dyktator Stalin szczoś niby czerwonyj car. Wysław win Trockoho na wyhnanie na Sybyr, a koły zobaczyw, szczo Trockyj razom z inszymy zaczaw wystupowaty protyw riadowy wyhnaw ho z Rosji Żaden kraj ne chotiw pryniaty do sebe toho bolszewyka. Na razi osiw win w Turcji, tak szczo dali ne może sia ruszyty. Sumno otże skinczyła sia karjera to-

ho strasznoho bolszewyckoho caria, kotryj maje na suminiu sotky tysiacz pomordowanych ludej. Tak to wse bywaje, szczo łycho ne dowho daje czołowikowy spokij i majetok.

—o—

ZBIRKA NA FOND DLA MARSZAŁKA PIŁSUDSKOHO.

W budżeti ministerstwa wojskowoho na rok 1929)30 Sojm zczerknuw 2 miljony złotych z fondu poboriuwania szpihunstwa. Sprawdi Marszałok Piłsudski jako minister spraw wojskowych towmaczyw posłam, szczo toj fond je konecznyj, bo jest pryznaczenyj na borbu zi szpihunstwom, kotre w Polszczi tak sia rozszyryło , jak nihde na świti. Odnak wyjasnenie Marszałka Piłsudskoho ne pomohło. Bilszist' posłiw, meży nymy oczewydno naszi adwokaty i panowe z Unda zo złosty widkynuły toj fond. Jakby Marszałok Piłsudski i Riad najlipszi ustawy i zakony podawaw posłam, to ne uchwalał, bo to Riad podaw wnesok.

Tymczasom stała sia ricz jakoji posły sia ne spodiwały. Oto żowniry, inwalidy i riźni towarystwa buwszych wojskowych jako protest protyw posolskij roboti uchwałyły zibraty ti dwa miljony pomeży sobow dribnymy hriszmy, szczoby dali pokazaty jak to posłam bajdużne bezpeczeństwo kraju, koły ciłyj narod boronyt sia protyw szpihunstwu i sam składaje dribnyj hrisz, jakyjpowynen sam Sojm daty.

Wsi towarystwa wojakiw i inwalidiw wydały widozwu do naroda z horiaczow prośbow do zbyrania żertw na fond dla Marszałka Piłsudskoho na borbu zi szpihuństwom.

Z KRAJU.

Fajnyj likar wid chudoby.

Z naszoho kraju najbilsze z wsich wywoziat swyni. Hodujut ich najbilsze w okołyciach mista Kalisza koło Czenstochowy. Poneże swyni z Polszczy sut najtańszi, zahranyczni derżawy boroniat sia protyw dowozu tańszoho polskoho i ne choczut zakluczyty dohoworu torhowelnoho.

Pidozriwajut, szczo ti zahranyczni wchopyły sia nesuminnoho sposobu w tij borbi gospodarczij. Oto w okołyci Kalisza zjawyw sia jakyjś czołowik i predstawyw sia jako likar chudoby i szczo win distaw zi Starostwa nakaz szczipłenia bezroh. jaki mały buty wysłani do Nimeczczyny. Tymczasom po jeho wyjizdi okazało sia, szczo win zaszczypyw rożyciu, kotra wynyszczyła ciłyj stan bezroh Starostwo wzahali ho ne posyłało. a buw to jakyjś oszust.

Dobryj chrystyjanyn.

Nauka Chrystowa uczyt lubowy, prawdy. Ti ideji powynni w perszim Riadi szyryty świaszczennyky, predstawnyky Chrysta na zemli. Tymczasom dijut sia riczy, jaki zapereczujut tym pokłykaniam świaszczenstwa. Oto jak podawałyśmo do widoma, u Lwowi paru bandytiw napało na hroszewoho łystonosza, szczoby mu wyderty hroszi, tiażko ho poranyło, a koły napadnenyj bidak boronyw sia i zaczaw kryczaty, napastnyky wtikły. Odnoho z nych policja pidczas honytwy zastriłyła. Napastnykamy okazały sia naszi zbałamuczeni studenty, miż nymy nawit oden syn parocha, kotryj wychowaw sia na zwyczajnoho bandyta.

A oto stała sia dywna ricz. Tilko samo warti zaslipłenci w Ternopoły uriadyły panachidu za zastriłenoho bandyta Lubowycza, robiaczy z neho jakohoś heroja i newynnu dytynu. Tym torżestwom sławyw zaslipłenyj swiaszczenyk mord, złoczyn, rabunok, a prysutni uczyły sia toho nechrystjańskoho żytia w cerkwi. Deż tu lubow Boha, deż ta wira Chrystowa? Jak takyj świaszczenyk ne boit sia kary Bożoji za zabutie swoich obowiazkiw szyrenia lubowy i zhody?

Smert' archiepyskopa Hryneweckoho.

U Lwowi pomer archiepyskop Hryneweckyj. W wici 88 lit. Win buw dawnijsze epyskopom w Wilni i w tody buw straszno pereslidowanyj czerez rosyjskyj Riad Koły jeho bratanok zrobyw zamach na caria, własty zrobyły rewizju także u pokijnyka, a potomu wywezły ho na Sybir. Win buw riszuczym protywnykom wykłykania narodnosnych sporiw i suprotywlaw sia biłoruskij agitacji w cerkwi. Win stremyw wse do toho, szczoby miż Polakamy a Rusynamy panuwała zhoda i stysła zwiaź. Za to buw pereslidowanyj. Naszi odnak świaszczenyky jakoś dywno iszły na ruku austrijskym właśtiam to i buły worożo nastrojeni protyw bratniomu polskomu narodowy.

Onodi widbuw sia u Lwowi pochoron pokijnyka na kolij, a tlinni ostanky budut pochowani w seli Zazuli koło Zołoczewa.

Kwiteń.

Kalendar hrecko-katołyckyj.

1	Pon.	Chryz. i D.
2	Wtor.	Prep. Otc.
3	Ser.	Jakowa
4	Czetw	Wasyłyja
5	Piat.	Prep. Nyk.
6	Sub.	Zacharja
7	Ned.	Błahow P.
8	Pon.	Hawr.
9	Wtor.	Matrony
10	Ser.	Ilarjona
11	Czetw.	Marka ep.
12	Piat.	Strastn.
13	Sub.	Ipatja
14	Ned.	Marji E.
15	Pon.	Tyta
16	Wtor.	Nykyty
17	Ser.	Josyfa
18	Czetw.	Teoduła
19	Piat.	Ewtychija
20	Sub.	Hryhora
21	Ned.	Irydjona
22	Pon.	Tomyna
23	Wtor.	Terentja
24	Ser.	Antypy m.
25	Czetw.	Wasyłyja
26	Piat.	Artemona
27	Sub	Martyna
28	Ned.	Arystarcha
29	Pon	Ahafji
30	Wtor.	Symeon.

ZI SWITA.

Miżpartyjna borba w Rosji.

Panujucza teper partja komunistyczna Stalina w Rosji nyszczyt straszno swoich protywnykiw zi storonnyctwa Trockoho. Około 2. 000 Troczczykiw sydyt po tiurmach w najstrasznijszych usłiwiach. Ciłkom taksamo, jak carska włada w warwarskyj sposib nyszczyła własne bolszewykiw i socjalistiw teperysznych paniw Rosji.

Korabel złowyw za bohato ryb.

Na pobereżach Ameryky w Kalifornji rybaky łowyły ryby sardynky. Zapustyły sity w wodu, ale nadpłynuła tak wełyka hurma tych rybok, szczo swoim tiaharom potiahnuły razom zi sityju także i korabel, kotryj zatonuw. Rybaky wczas uratowały sia.

Wydaje i widpowidaje Stefan Koss — Drukarnia „Kresowa“ w Krakowi.